

**Міністерство освіти і науки України
Львівський національний університет природокористування
Факультет управління, економіки та права
Кафедра менеджменту ім. проф. Є.В. Храпливого**

**СИЛАБУС
НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
«Ризик-менеджмент»**

освітньо-професійна програма «Підприємництво та торгівля»
спеціальність 076 «Підприємництво та торгівля»
другий (магістерський) рівень вищої освіти

ВИКЛАДАЧ

Федик Ольга Володимирівна

E-mail:

olgafedyk@ukr.net

Телефон

+380672917604 (*Viber, Telegram*)

В.о. доцента кафедри менеджменту ім. проф. Є.В. Храпливого Львівського національного університету природокористування, кандидат економічних наук. Викладач з 8-річним досвідом роботи, автор та співавтор понад 80 наукових та навчально-методичних праць.

Читає курси: “Управління інноваціями”, “Стратегічне управління”, “Адміністративний менеджмент”.

Сфера наукових інтересів: функціонування та розвиток малих форм господарювання в АПК; антикризове управління та управління ризиками господарської діяльності підприємств; управління конкурентоспроможністю підприємств.

Галузь знань: 07 «Управління та адміністрування»

Спеціальність: 076 «Підприємництво та торгівля»

Освітньо-професійна програма «Підприємництво та торгівля»

Рівень вищої освіти – другий (магістр)

Кількість кредитів – 3

Компонент освітньої програми: вибіркова

Мова викладання: українська

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «Ризик-менеджмент» відноситься до вибіркових компонент освітньо-професійної програми «Підприємництво та торгівля» для підготовки здобувачів вищої освіти другого (магістерського) рівня за спеціальністю 076 «Підприємництво та торгівля» та спрямована на формування у здобувачів вищої освіти знань, навичок та компетентностей, необхідних для ідентифікації, аналізу, оцінки та управління ризиками, що можуть виникати в діяльності організацій та підприємств.

Метою викладання навчальної дисципліни “Ризик-менеджмент” є ознайомлення здобувачів вищої освіти із сучасними підходами до управління ризиками в різних сферах бізнесу та надання їм знань щодо використання інструментів для мінімізації негативних наслідків ризиків та максимізації можливостей для розвитку організації.

Завданням вивчення дисципліни “Ризик-менеджмент” є формування у здобувачів вищої освіти теоретичних знань з ризик-менеджменту, оволодіння практичними навичками визначення ризиків та застосування методів управління ризиками; засвоєння знань щодо особливостей управління ризиками, визначення факторів, що впивають на ризик; опанування практичних навичок розробки, обґрунтування та прийняття управлінських рішень в умовах ризику та невизначеності; засвоєння знань щодо створення системи управління ризиками.

СТРУКТУРА КУРСУ

<p>Тема 1. Економічна сутність та характеристика ризику, як економічної категорії</p> <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Сутність ризику як економічної категорії 1.2. Поняття невизначеності та ризику 1.3. Фактори ризику 1.4. Функції ризику
<p>Тема 2. Класифікація ризиків за структурною характеристикою</p> <ul style="list-style-type: none"> 2.1. Загальна класифікація ризиків 2.2. Специфічна класифікація ризиків 2.3. Суть та значення проектних ризиків
<p>Тема 3. Показники ризику та методи його оцінювання</p> <ul style="list-style-type: none"> 3.1. Показники оцінювання ризику 3.2. Якісне оцінювання ризиків 3.3. Кількісне оцінювання ризиків
<p>Тема 4. Основи ризик-менеджменту</p> <ul style="list-style-type: none"> 4.1. Розвиток концепції ризик-менеджменту 4.2. Ключові поняття ризик менеджменту 4.3. Сутність та зміст управління ризиком
<p>Тема 5. Управління ризиками діяльності підприємства</p> <ul style="list-style-type: none"> 5.1. Процес управління ризиками 5.2. Організаційно-функціональна структура ризик-менеджменту на підприємстві 5.3. Механізм управління ризиками
<p>Тема 6. Система управління ризиками підприємства</p> <ul style="list-style-type: none"> 6.1. Ризик-менеджмент як система управління 6.2. Сутність, характеристика, ціліта обмеженість системи управління ризиками. Етапи побудови системи управління ризиками 6.3. Поняття й основні етапи ідентифікації ризиків 6.4. Джерела інформації для ідентифікації ризиків
<p>Тема 7. Методи управління ризиками та програма управління ризиками на підприємстві</p> <ul style="list-style-type: none"> 7.1. Економічна сутність методів управління ризиками та їхня характеристика 7.2. Методи компенсації ризиків 7.3. Методи розподілу ризиків 7.4. Загальна характеристика програми управління ризиками на підприємстві. 7.5. Головні функції менеджера з розроблення програми управління ризиками на підприємстві

НАВЧАЛЬНИЙ КОНТЕНТ

Формування програмних компетентностей

Індекс в матриці ОПП	Програмні компоненти
ЗК1	Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.
ЗК2	Вміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.
СК3	Здатність до ефективного управління діяльністю суб'єктів господарювання в сфері підприємництва та торгівлі.
СК4	Здатність до вирішення проблемних питань і прийняття управлінських рішень у професійній діяльності
ПРН1	Адаптуватися та проявляти ініціативу і самостійність в ситуаціях, які виникають в професійній діяльності.
ПРН2	Визначати, аналізувати проблеми підприємництва та торгівлі та розробляти заходи щодо їх вирішення.
ПРН10	Вирішувати проблемні питання, що виникають в діяльності підприємницьких та торговельних структур за умов невизначеності та ризиків.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Бабайлов В.К., Шершенюк О.М., Пахомова Л.В. Конспект лекцій «Ризик-менеджмент» : для студентів спец. 051 «Економіка», 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»; Харків. нац. автомоб.-дор. ун-т. Харків : ХНАДУ. 2023. 36 с.
2. Боровик М.В. Ризик-менеджмент : конспект лекцій для студентів магістратури усіх форм навчання спеціальності 073 Менеджмент. Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова. 2018. 65 с.
3. Величко К.Ю. Ризик-менеджмент: конспект лекцій. Х. ДБТУ. (2024). 108с.
4. Демченко Г.В. Ризик менеджмент : конспект лекцій для студентів спеціальності 073 «Менеджмент» першого бакалаврського рівня. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2021. 74 с.
5. Долінський Л. Б. Фінансовий ризик-менеджмент : навч.-метод. посібник. Київ : Національний університет «Києво-Могилянська академія». 2022. 132 с.
6. Економічний ризик: методи оцінки та управління : навч. посібник / [Т. А. Васильєва, С. В. Леонов, Я. М. Кривич та ін.] ; під заг. ред. д-ра екон. наук, проф. Т. А. Васильєвої, канд. екон. наук Я. М. Кривич. Суми : ДВНЗ “УАБС НБУ”. 2015. 208 с.

7. Каличева Н.Є., Воловельська І.В., Соломніков І.В. Обґрунтування господарських рішень і оцінювання ризиків: Конспект лекцій. Харків: УкрДУЗТ. 2023. Ч. 1. 59 с.
8. Калініченко З.Д. Ризик-менеджмент: навч. посіб. Дніпро: ДДУВС. 2021. 224с.
9. Кравченко М.О., Боярнова К.О., Копішинська К.О. Управління ризиками: Навчальний наочний посібник. КПІ ім. Ігоря Сікорського. КПІ ім. І. Сікорського. 2021. 432с.
10. Мажник Л.О., Письмак В.О. Логістика невиробничої сфери: Управління ризиками в логістиці : навчальний посібник. Харків : ХНЕУ ім. С. Кузнеця. 2016. 164 с.
11. Мороз В.М., Мороз С.А. Ризик-менеджмент: навч. посіб. Харків: НТУ «ХПІ». 2018. 140 с.
12. Посохов І.М. Управління ризиками в підприємництві: навч. посібник. Харків: НТУ «ХПІ». 2015. 220 с.

Інформаційні ресурси в Інтернеті

1. Бібліотечно-інформаційні ресурси – книжковий фонд, періодика та фонди на електронних носіях бібліотеки ЛНУП, державних органів науково-технічної інформації, наукових, науково-технічних бібліотек та інших наукових бібліотек України.
2. Віртуальне навчальне середовище ЛНУП. URL: <https://moodle.lnup.edu.ua/>

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання: Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

Політика щодо академічної добросердечності: Списування під час виконання практичних завдань, тестів, ситуаційних вправ заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань під час заняття.

Політика щодо відвідування: Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання може відбуватись індивідуально в дистанційному режимі (у онлайн формі за погодженням із деканом факультету і лектором курсу).

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином: поточний контроль оцінюється в 100 балів та складається із 7 тем.

Поточне тестування та самостійна робота (разом 100 балів)							Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	
14	14	14	14	14	14	16	100

T1, T2 ... T7 – теми

До Силабусу також готуються матеріали навчально-методичного комплексу:

- 1) Навчальний контент;
- 2) Перелік ситуаційних завдань, тестів, тощо;
- 3) Електронне навчання у віртуальному навчальному середовищі ЛНУП (<https://moodle.lnup.edu.ua/>).